

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. V. De Interdicto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

ordinum tantum: ita Suarez d. 25. & 26. Coninck d. 15. d. 1. Bonacina d. 3. p. 1. & 2. Filiucius t. 17. c. 1. Tol. l. 1. c. 43. Layman l. 1. t. 5. p. 3. c. 1. & alii.

Suspensio ab omni latere suspendit ab omnibus.

Ut ergo intelligatur qualis sit suspensio, spectandus est tenor verborum. Suspensio ergo absolute lata suspendit ab omnibus, nempe tam ab officio, quam beneficio. Episcopus suspensus à Pontificalibus non potest confirmare, ordines conferre, consecrare Ecclesias, &c. potest tamen celebrare, excommunicare, beneficia conferre, &c. Suspensus etiam ab ordine non censetur suspendi à jurisdictione, nec e contra; hæc enim duo sunt diversa. Suspensus à sacerdotio potest canere Epistolam & Evangelium.

Omnis suspensio non est totalis.

Suspensus ab officio non censetur eo ipso suspensus à beneficio, aliquando enim fertur suspensio ab officio, aliquando ab officio & beneficio simul. Debet tamen per alium beneficii onera supplere quæ per se non potest, alioqui privatur fructibus beneficii: ita Auctores citati.

Quantum percipere possit ex fructibus.

Suspensus autem à beneficio, si officium suum per se exerceat, potest ex beneficii fructibus tantum sibi sumere, quantum stipendii loco daret substituto: imo, si pauper sit, tantum sumere potest, quantum ad se ac suos alendos necessarium judicabit, no in dedecus status clericalis mendicare cogatur. Suspensus autem à beneficio distributiones quasdam accipere potest, ut anniversaria quædam stipendia Missarum, & alia quæ non dantur intuitu beneficii: ita Suarez d. 27. c. 1. n. 30. Filiucius t. 17. c. 3. n. 44. Bonacina p. 2. n. 14. & alii.

III.

Quid si actum à quo est suspensus alienus.

Quæres tertio: Quomodo violetur, & tollatur suspensio? Suspensus exercendo actum à quo est suspensus peccat mortaliter, nisi eum vel materix levitas excuset, vel necessitas: ita Suarez d. 26. f. 2. Filiucius t. 17. c. 10. Bouac. d. 3. p. 4. Coninck. d. 15. d. 2. Tol. l. 1. c. 45. & alii. Ulterius suspensus ab officio, si actum, majoris saltem ordinis, solemniter exerceat, incurrit irregularitatem, nisi ex necessitate, ut ad vitandam intantiam vel scandalum, aut quid simile id præstet: at verò ob exercitium actus jurisdictionis nulla in jure assignata est censura: ita Suarez n. 3. Filiucius n. 181. Bonacina n. 5. & alii.

Quid de exercitio quorundam actuum prohibitorum.

Dixi majoris saltem ordinis; Filiucius enim num. 182. Navarrus, Suarez, & alii idem asserunt de solenni exercitio ordinum minorum: quod tamen Bonacina negat, cum (inquit) hæc & à laicis præstentur. Prior tamen opinio est probabilior; hæc enim à laicis non sunt solemniter. Illud verius videtur cum Bonacina, Subdiaconum suspensum ab officio subdiaconatus non incurere irregularitatem canendo Epistolam sine manipulo; tunc enim non instat Subdiaconi id facere censetur, nec ex officio. Suspensus à susceptione Sacramentorum non fit irregularis ea suscipiendo, cum non violet suspensionem per exercitium ordinis sacri: sicut nec suspensus à beneficio fit irregularis percipiendo illius fructus. Peccant tamen hi omnes isthæc faciendo.

De communicante cum suspensio.

Communicans cum suspensio tolerato, etiam in iis rebus, in quibus est suspensus, ut si à Sacerdote suspensus ab officio petat Sacramentum, non peccat, sicut nec Sacerdos illud ministrando, modò se sponte non ingerat. Item est de communicante cum suspensio denunciato in iis in quibus non est suspensus; in his enim non peccat mortaliter, secus in aliis, ut inducitur ad ce-

R.P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

lebrandum, ad ordines conferendos, ad excommunicandum, si sit suspensus à jurisdictione, &c. præsertim cum acta illius sint invalida: ita Auctores citati. Puto tamen probabilius cum Suarrio d. 27. f. 2. n. 7. non peccare eum, qui communicat in his cum suspensio, nisi aliquo modo eidem cooperetur: unde potest quis citra peccatum audire Sacrum suspensi denunciati, nec tenetur è templo egredi ipso ingrediente; suspensio enim non eo modo obligat quo excommunicatio.

Quoad secundum suspensio lata ad certum tempus, vel cum hac clausulâ, donec satisfeceris, elapso tempore, vel satisfactione positâ, per se cessat, & sine ullâ absolutione: ita Suarez d. 29. f. 1. Filiucius c. 3. n. 48. Bonacina p. ultimo, Layman l. 1. t. 5. p. 3. c. 4. Tol. l. 1. c. 46. Coninck d. 15. n. 30.

Quomodo cessat suspensio.

Alio autem modo lata suspensio tolli nequit nisi per absolutionem. Jure etiam novo Concil. Trid. scil. 24. cap. 9. de reformatione concessum est Episcopis, ut ab omni suspensione, etiam Papæ reservatâ, sive in perpetuum, sive ad tempus lata, absolvere possint, modò inflicta sit ob delictum occultum, & quod in forum contentiosum non sit deductum.

Quo pacto quis ab ea absolvatur.

SECTIO QUINTA.

De Interdicto.

QUÆRES primò: Quid, & quotuplex sit Interdictum? Interdictum est pena ecclesiastica, per quam participatio aliquorum Sacramentorum, omnium divinatorum officiorum, & Ecclesiasticæ sepulturæ prohibetur.

I. Quid sit?

Duplex est, locale cum locus aliquis interdicatur, ita ut nullus, ne quidem externus in eodem divinis vacare possit: & personale, quod afficit personas, ita ut nullibi in divinis participare possint. Addunt aliqui tertium, quod mixtum vocant, quando scilicet & locus interdicatur, & illius loci personæ, ita ut nec ullus omnino in eo, nec ipsi ullibi celebrare, & alia divina participare possint. In omni autem interdicto locali hoc postremo modo interdicti sunt, qui causam interdicto dederunt: ita Suarez d. 32. l. 1. & 2. Coninck d. 17. d. 1. Filiucius t. 18. c. 1. Bonac. d. 5. p. 7. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 1. & alii.

Interdictum locale & personale.

Interdictum tam locale quam personale duplex est, generale, & speciale seu particulare. Locale generale juxta canones est quando interdicatur regnum, provincia, diocæsis, civitas, villa, aut castrum: quibus interdictis, omnia loca in iis contenta censentur interdicta. Aliorum omnium interdictum censetur locale particulare: unde si unicum in pago templum, vel etiam omnes in civitate Ecclesiæ essent interdictæ, non esset interdictum generale. Interdicta Ecclesiæ censentur interdicta capella & cæmeterium, si adhæreant Ecclesiæ; sic enim sunt quasi partes illius, sicut interdicta civitate censentur interdicta suburbia, accessorium quippe sequitur principale. Secus dicendum si duæ Ecclesiæ ita sibi sint contigæ, ut eodem intermedio pariete aut cæmeterio conjungantur, nam una interdicta non interdicatur altera; neutra enim est pars vel accessorium alterius.

Generale & particulare.

Interdictum generale personale est quod fertur in communitatem qua tale corpus politicum est,

Declaratur interdictum personale generale.

est, ut in populum talis civitatis vel pagi, in Academiam, collegium, capitulum, &c. quo proinde ligantur omnes, etiam absentes, imo innocentes, quamdiu sunt membra illius communitatis. Quod si quis duobus in locis domicilium habeat, est interdictus dum habitat in populo interdicto, secus dum alibi. Qui etiam de novo fiunt membra talis communitatis ligantur interdicto; ut enim gaudent privilegiis, ita subjacent oneribus, sicut eodem incipiunt ligari pueri ubi ad rationis usum pervenerint.

Interdicto populo non interdicatur clericus, nec econtra, nec clero interdicto interdicuntur religiosi: ita Suarez n. 16. Filiucius n. 14. Bonacina num. 15.

Interdictum personale particulare.

Interdictum personale particulare, seu speciale est quod fertur in personam particularem, puta judicem, consulem, &c. vel etiam in plures, ut in eos omnes qui tale facinus admiserunt, licet sint ignoti. Unde contingere potest ut in eandem personas feratur interdictum personale generale & particulare, imo semper contingit saltem quoad aliquas.

Totale & parziale.

Tandem interdictum aliud totale, quod scilicet omnes interdicti effectus complectitur, aliud parziale, ut si quis uno tantum aliquo illius effectui interdicitur, ingressu exempli gratia Ecclesie.

II.

Quanam tempore interdicti permittantur.

Quares secundò: An, & quomodo interdicti priventur usu Sacramentorum? Tempore interdicti usus Sacramentorum prohibetur, praterquam in casibus jure permissis. Inprimis itaque solennis administratio Baptismi cum iis, quæ cum præcedunt, ut est catechismus, benedictio fontis, &c. tunc permittitur, presentibus tum clericis, tum laicis, etiam in Ecclesia interdicta: & idem est de confirmatione, & consequenter de consecratione chrismatism in cænâ Domini ad confirmationem requisita.

Quibus tunc non permittatur Pœnitentia.

Sacramentum etiam Pœnitentiæ omnibus tunc administrari potest, iis exceptis qui specialiter sunt interdicti, qui nimirum interdicti causam dederunt, vel consilium, auxilium, &c. præbuerunt, nisi cautionem pignoratioriam, aut fidejussoriam, vel si hanc non possint, saltem juratoriam dederint. Quod respectu horum in usu etiam aliorum Sacramentorum tum passivo tum activo intelligendum, nisi in casu necessitatis.

Quid de Sacramento Eucharistia.

Sacrosancta Eucharistia extra mortis articulum interdicti tempore nullis ministrari debet, nisi qui ad hoc speciale habent privilegium, ut sunt religiosi ac moniales. In articulo mortis nulli disposito est neganda, unde ad ægrotos consuetâ solennitate, comitante etiam populo, potest deferri. Et ad hunc finem permittitur ut singulis hebdomadis unum Sacrum dicatur (etiam in Ecclesia interdicta, si sibi antea servari solet venerabile Sacramentum) cum moderazione tamen capitis *Almamater*, nempe januis clausis, submissâ voce, non pulsatis campanis, & exclusis interdictis.

De Extrema Unctione & Ordine.

Extrema Unctio nullis tunc administranda est sive laicis sive clericis, sive etiam religiosis, si ad hoc speciale non habeant privilegium, nisi fortasse infirmus nullum aliud recipere possit Sacramentum, ut ait Chapeavile. Idem est de Ordine, nisi tanta esset ministrorum paucitas, ut censeretur necessarium aliquos ordinare.

Permittaturne tunc Matrimonium.

Sponsalia licet celebrantur tempore interdicti. De Matrimonio negat Suarez d. 33. l. 1. Bonacina d. 5. p. 3. §. 3. n. 8. Filiucius t. 18. c. 2. n. 57. Hi duo tamen dicunt contrarium esse probabile;

praesertim si celebretur sine solenni benedictione. Ratio est, quia usus Sacramentorum tempore interdicti est prohibitus. Contrarium tenet Sanchez l. 7. de Matrimonio, d. 8. Coniack d. 17. d. 2. n. 48. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 2. n. 1. Henriquez l. 13. c. 45. n. 3. Navarrus, Sayrus, & alii. Quæ sententia videtur verior, cum Matrimonium contractus humanus sit, & quamvis etiam sit Sacramentum, intentio tamen Ecclesie videtur esse illa sola Sacramenta prohibere, quæ sunt ex administratione ministrorum Ecclesie.

III.

Quares tertio: Quomodo tempore interdicti prohibeantur divina officia & ecclesiastica sepultura? Officia hæc sunt quæ ab Ecclesiasticis personis publicè persolvuntur, nempe Missa, sacramentalia, distributio candelarum, cinerum, ramorum, benedictio vel consecratio templi, vasorum, &c. unde interdicti horas canonicas privatim non solum recitare possunt, sed tenentur.

Quanam sint hæc officia.

Jure antiquo nulla divina officia tempore interdicti permittantur præter unam Missam singulis hebdomadis ad renovandam sacrosanctam Eucharistiam, & quædam alia ad Sacramentorum administrationem necessaria juxta supra dicta. Nunc autem jure novo à Bonifacio VIII. capite *Alma Mater*, conceditur ut tempore interdicti localis generalis (non personalis, nec in loco specialiter interdicto; personaliter enim interdictis nihil jure novo conceditur extra casum necessitatis, nec loco specialiter interdicto præter unam Missam, & alia supra posita) in singulis Ecclesiis ac monasteriis, hoc est in quovis loco ab Episcopo ad Missæ sacrificium & alia divina officia deputato; januis clausis, sine pulsu campanarum, submissâ voce, & exclusis excommunicatis ac interdictis, Missæ & alia divina officia celebrentur sicut priùs, unde omnes Sacerdotes qui antea celebrare poterant, tunc etiam possunt quotidie celebrare, si non sint specialiter interdicti, & clerici omnes, etiam in minoribus constituti interesse possunt, imo licet sint conjugati, modò alicui Ecclesie inserviant: ita Suarez d. 34. f. 2. & 3. Filiucius t. 18. c. 3. n. 63. Coniack d. 17. d. 2. Bonacina d. 5. p. 4. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 2. n. 2. Henriquez l. 13. & alii.

Quid jure antiquo.

Quid jure novo.

Missæ privatum permittuntur.

Campanæ tempore interdicti pulsari non debent ad populum ad divina officia, Missam, &c. convocandum, imo passim negant Auctores licitum esse usum tintinnabuli ad Sanctus & sacræ Hostiæ elevationem. Pulsari tamen poterunt campanæ ad eum convocandum ad concionem, ad salutationem Angelicam, ad diem festum indicendum, ad ostendendas reliquias, &c. Canonici verò & alii clerici ad divina officia tubâ, vel alio signo convocari debent, non campanæ pulsu.

Possunt pulsari campanæ.

In festo tamen Natalis Domini (incipiendo à primis Vesperis) in die Paschatis & Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, in Assumptione Beatissimæ Virginis, quibus Martinus V. addidit festum corporis Christi cum octavâ, & Leo X. festum Conceptionis cum octavâ, possunt Missæ & alia divina officia publicè celebrari eodem modo quo ante interdictum, admissis omnibus, etiam iis qui interdicti causam dederunt, modò prope altare non accedant. Excludi tamen debent excommunicati.

Quidam dies excipiuntur.

Quoad secundum, nullus personaliter interdictus, in loco sacro sepeliri debet, vel cum caeremoniis ab Ecclesia in sepultura adhiberi solitis. In loco verò specialiter interdicto nullus omnino laicus,

Quid circa sepulturam.

laicus, ne quidem corpus infantis aut perpetuo amentis sepeliri debet, potest tamen alibi, quod de interdicto etiam locali generali verum est. Clerici tamen (quod ad religiosos, etiam novitios, & moniales extenditur) ex peculiari privilegio possunt tunc sepeliri in loco sacro, servato moderamine capitis *Alma Mater*.

De iurisdictione.

Jurisdictione exteriori non privatur interdictus, unde etiam denunciatus nominatim interdictus potest excommunicare, & ab excommunicatione absolvere.

IV.

Quares quartò: Quis possit interdictum ferre, & quam penam incurrant illud violantes?

Inprimis hoc potest Pontifex.

Interdictum is ferre potest, qui potest excommunicare. Unde certum inprimis est Summum Pontificem id posse, idque in totam Ecclesiam, non solum divisivè seu distributivè, id est in quaecunque Ecclesiae partem, sed etiam in totam collectivè, metaphysicè loquendo, moraliter tamen loquendo causa talis interdicti dari nequit. Idem etiam est de Concilio generali mortuo Pontifice.

Episcopus.

Episcopus in totam suam diocesim interdictum ferre potest, etiam collectivè. Prælati religionum personale ferre possunt, non locale, nisi in illis locis seu oppidis, in quibus habent jurisdictionem Ecclesiasticam in populum: ita Suarez d. 36. l. 1. & 2. Filiucius t. 18. c. 1. n. 20. Bonacina d. 5. p. 2. n. 1. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 4. n. 1. & alii.

De laicis violentibus interdictum.

Quoad secundum, Laici violentes interdictum personale peccant mortaliter, nisi parvitas materiae excuset: ita omnes. Quod etiam de violatione interdicti localis generalis & specialis affirmat Suarez d. 34. l. 5. n. 4. Filiucius c. 2. n. 54. & c. 3. n. 81. Coninck d. 17. d. 3. n. 64. & 67. Bonacina p. 7. n. 1. Layman c. 3. n. 2. & alii contra Caietanum, Navarrum, Sylvestrum, Reginaldum, Valentiam t. 4. d. 7. q. 18. p. 2. sine, & aliis, qui aiunt laicos violentes simpliciter interdictum locale peccare solum venialiter, violatione verò qualificatâ, ut si se ingerant vel fraude, fingendo scilicet se clericos, si in loco sacro instar clericorum divina celebrent, &c. peccare mortaliter. Penam verò non incurunt laici nisi cogendo aliquem in loco interdicto celebrare, alios interdictos ad divina vocando, vel ne exeant prohibendo, vel nisi ipsi à clericis moniti non exeant, aut simili violatione qualificatâ; in his enim casibus incurunt excommunicationem.

Quomodo in hoc peccent clerici.

Clerici tum seculares tum regulares violentes interdictum quodecunque, peccant mortaliter, nisi vel levitas materiae, necessitas, aut gravis metus excuset: ita omnes citati. Imo si id præstent per exercitium ordinis sacri, incurunt irregularitatem & suspensionem ab officio, saltem ferendam: ita communis Doctorum sententia, Suarez d. 37. l. 1. n. 5. Filiucius c. 3. n. 86. & c. 4. n. 146. Bonacina n. 4. Layman num. 3. & alii.

De clerico communicante cum interdictis.

Clericus communicans cum nominatim interdictis in iis rebus in quibus sunt interdicti, ut si eos admittat ad divina officia, ecclesiasticam sepulturam, aut Sacramenta, peccat mortaliter, imo eos vel excommunicatos admittens ad prædicta interdictus ab ingressu Ecclesiae, donec satisfaciat, ad arbitrium illius qui tulit interdictum: ita Suarez d. 37. l. 1. n. 5. Filiuc. n. 57. & 147. Coninck d. 17. d. 4. n. 72. Bonacina p. 7. n. 19. & alii.

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

Quares quintò: Quomodo tollatur Interdictum: & utrum habens privilegium tempore interdicti audiendi Missam teneatur eam audire? Quoad primum, nullum est interdictum quod à Papa tolli nequeat. Episcopus etiam tollere potest omne interdictum locale & personale generale, à jure latum, & non reservatum, sicut etiam tolli ab eo potest, qui habet jurisdictionem in communitatem interdictam. Potest etiam Episcopus ex occasione, ut ob incidentem festivitatem, vel adventum Principis, &c. interdictum ad tempus suspendere.

V.

Parochus verò & regulares privilegium habentes absolventi à censuris juris in foro conscientiae tantum, non possunt tollere interdictum locale aut personale communitatis, cum locus & communitas non spectent ad forum internum. Solum ergo absolvere possunt ab interdicto juris personali speciali non reservato: ita Suarez d. 38. l. 2. Coninck d. 17. d. 6. Filiucius t. 18. c. 4. n. 18. & c. 5. Bonacina d. 5. p. ult. n. 5. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 5. & alii.

De Parochis & Regularibus.

Interdictum latum absolute & indefinite non tollitur nisi per absolutionem. Latum verò ad certum tempus, vel sub certâ conditione, elapso tempore, & conditione positâ, cessat; nec enim ligat ultra voluntatem latoris: ita Suarez l. 1. & Filiucius c. 5. n. 114. quoad tempus, Bonacina, & alii. Hinc patet quid sit interdictum, ut voeant deambulatorium, per quod non certus locus interdicatur, sed is tantum in quo est talis persona, & quamdiu isthic manet: unde persona illâ inde recedente cessat, & alius locus interdicatur ad quem accedit: ita Suarez n. 4. Bonacina n. 1.

Interdictum deambulatorium.

In Interdicto generali personali in communitatem aut populum quâ talis communitas vel corpus morale est, lato, ipso facto quod quis desinat esse membrum illius communitatis, desinit esse interdictus, sicut econtra qui durante interdicto fit illius communitatis membrum, ligatur interdicto; interdictum enim est lex illi communitati imposita, qui autem gaudet privilegiis subiacere debet oneribus. Unde dissolutâ penitus communitate cessat interdictum; *destructis enim nobis destruntur ea qua sunt in nobis*: excipiuntur tamen illi qui causam dederunt interdicto; illi enim sunt specialiter interdicti: ita Suarez d. 38. l. 1. n. 15. & 19. Bonacina n. 3. & p. 1. n. 19. Layman n. 4. & alii.

De interdicto in communitate lato.

Quoad secundum, Coninck d. 17. d. 2. & alii (quod etiam tenere videtur Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 2. n. 2.) dicunt habentem privilegium tempore interdicti audiendi Missam, non teneri eam audire in die festo; nemo enim, inquit, tenetur uti privilegio. Contrarium tamen puto probabilius cum Suarez t. 3. in 3. p. d. 88. l. 6. §. *Solet etiam*, Filiucius t. 5. c. 7. n. 225. Bonac. d. 5. p. 4. n. 21. Navarro, Tol. & aliis. Ratio est, quia hic tollitur impedimentum, ut contingeret in vinculis detentis, cui diebus festis concederetur libertas. Nec hoc est cogi uti privilegio, sed hoc posito, satisfacere obligationi, aliud est de iis quæ sunt purè privilegia, seu de rebus aliunde non obligantibus.

Habent privilegium debet audire Sacrum.

Quares sextò: Quid sit, & quos effectus habeat cessatio à Divinis? Cessatio à Divinis (quæ & suspensio organorum dicitur) est prohibitio Ecclesiae, quâ ad testandum dolorem suum ob immane aliquod facinus contra Ecclesiam, vel Dei honorem perpetratum prohibet ne Clerici

VI.

Cessatio à Divinis.

in civitate aliquâ vel loco particulari, ut templo aliquo divina officia celebrent, vel Sacramenta administrent, ut hac ratione, qui injuriam infert, desistere, & Ecclesiam satisfacere cogatur.

Quis possit hoc status-
re.

Hanc pœnam imponere ii omnes & soli possunt, qui possunt ferre interdictum, Papa nimirum, Episcopus, & Capitulum sede vacante, & quisquis Episcopalem habet auctoritatem.

In quo differat ab interdictione.

Ab interdicto differt, quod in illo clericus violans interdictum per exercitium ordinis sacri fiat irregularis, non qui in cessatione à divinis. Deinde in interdicto qui causam dedit semper specialiter interdicitur, hic autem non ita contingit. Tertio non permittitur clericis ut quotidie cum moderatione capitis *Alma Mater* concessâ à Bonifacio VIII. Clerici Missas & officia privatim celebrent, sicut nec in aliis illis solemnitatibus, quod licitum est in interdicto: ita Suarez d. 39. c. 3. Layman l. 1. t. 5. p. 4. c. 6. Filiucius t. 18. c. 7. Bonacina d. 6. p. 1. Coninck d. 17. d. 7. & alii.

Quam tunc permittantur.

Sacramenta illa & sola hic permittuntur quæ in Interdicto: unde ad renovandam sacrosanctam Eucharistiam licitum est semel in hebdomadâ celebrare ad eam in usum morientium servandam. Hæc autem ex benignâ interpretatione Doctorum, nam jura aliud tunc non permittunt, quam Baptismum & Pœnitentiam morientibus. Imo negant aliqui posse tunc duos aut tres clericos horas submissâ voce in Ecclesiâ recitare.

De sepulchro.

Quoad sepulturam in loco sacro non satis constat ex jure id vel clericis vel laicis eam tunc esse prohibitam, si sine divinis officiis fiat. Ufu tamen receptum est, ut eo tempore soli clerici in loco sacro, idque sine solemnitate sepeliantur.

Pœna violantibus statu-
ta.

Violans cessationem graviter peccat, non tamen fit irregularis, cum hæc pœna non sit in jure imposta. Religiosi tamen non servantis cessationem quæ servatur in Ecclesiâ Cathedrali, incurrunt excommunicationem. Is verò qui causa est cur lata sit cessatio, tenetur ad omnia damna Clericis reparanda, qui eo tempore coacti sunt distributiones perdere, vel illius occasione alia detrimenta sunt passi: ita Suarez d. 39. c. 3. n. 16. Filiucius c. 7. n. 182. Bonacina p. 3. n. 12. Coninck d. 17. d. 7. n. 91. & alii.

SECTIO SEXTA.

De Irregularitate.

I.

Irregularitas est duplex.

Quæres primò: Quid sit, & quomodo incurratur Irregularitas, & à quo ferri possit? Irregularitas alia est ex defectu, alia ex delicto: est verò impedimentum canonicum per se primò impediens susceptionem sacrorum ordinum, & eorum exercitium. Hinc sequitur infidelem & sceminam irregulares non esse, cum ordinum sint incapaces ex ipsius Christi institutione: irregularitas autem non incurritur nisi in casibus in jure expressis. Ordines tamen irregulari collati validè conferuntur, imò & prima tonsura; hæc enim licet irritari ab Ecclesiâ possit, cum ab eâ instituta sit, nusquam tamen de facto reperitur irritata.

Impedit collationem beneficii.

Irregularitas secundariò impedit quo minus quis de novo admittatur ad beneficium Ecclesiasticum, vel ita ut collatio ei facta sit invalida, ut vult Navarrus, Henriquez, Lessius l. 2. c. 34. n. 122. Bonacina d. 7. p. 4. n. 6. Suarez d. 40.

f. 2. n. 35. & alii, vel saltem ut sit irritanda secundum omnes, unde graviter peccat & acceptans & conferens, nisi sit Summus Pontifex qui confert; censetur enim dispensare & tollere irregularitatem.

Irregularitas quæ impedit ordinis alicujus susceptionem, non impedit omnis ordinis usum; sic enim si Diacono sine ejus culpâ abscindatur pollex, promoveri ad Sacerdotium non debet, officium tamen Diaconi canendo Evangelium exercere potest. Sic si digitus similiter abscinderetur Sacerdoti, non esset irregularis quoad excipiendas confessiones, unde ad canonicatum diaconalem, & beneficium quod onus tantum audiendi confessiones haberet, posset promoveri; hæc enim irregularitas non esset totalis, sed partialis, & licet Valentia t. 4. d. 3. q. 19. p. 2. Sayrus, Navarrus, & alii limitent, modò culpâ propriâ irregularitatem illam non contraxerit, contrarium tamen puto probabilius cum Suarez d. 40. l. 2. n. 38. Bonacina p. 4. n. 3. & aliis, cum jura eodem modo loquantur in utroque casu.

Non impedit omnis ordinis usum.

Probabilius est etiam irregularitatem impedire susceptionem primæ tonsuræ, quicquid aliqui dicant; licet enim non sit ordo, id est Sacramentum, censetur tamen in jure ordo ad hunc effectum, cum constituat in ordine clericali: ita Suarez d. 40. f. 1. Filiucius t. 19. c. 1. n. 2. & c. 3. 59. & 60. Coninck d. 18. d. 1. n. 1. & 8. Layman lib. 1. t. 5. p. 5. c. 1. Bonacina d. 7. p. 1. n. 1. & 4.

Impedit primam tonsuram.

Nulla de facto irregularitas fertur ab homine (in quo inter alia differt à censuris) nec ulla est quæ non sit in jure canonico expressa, per jus intelligendo, non solum corpus juris, sed etiam bullas pontificias. Nullus ergo Episcopus, nec quisquam Summo Pontifice inferior potest irregularitatem ferre, cum penes solum Romanum Pontificem sit condere jus canonicum. Tandem Irregularitas opus externum completum requirit, & peccatum mortale quando contrahitur ex delicto.

Quis eam ferre possit.

Quæres secundò: Utrum ignorantia excuset ab irregularitate, & num in dubio censendus quis sit irregularis? Ignorantia sicut excusat à culpâ, ita & ab irregularitate quæ est pœna: ita Doctores communiter, quod Coninck d. 18. d. 4. n. 31. & Bonacina p. 3. n. 4. probabilius putant non solum de ignorantia juris vel facti, sed etiam pœnæ.

Ignorantia excusat.

In dubio verò, si sit dubium juris, ut si quis dubitet num pro tali re sit lata irregularitas, & adhibita debita diligentia adhuc persistit in dubio, potest dubium deponere, & non se gerere tanquam irregularem, cum non censeatur incurrere irregularitatem nisi ubi est jus expressum seu clarum: ita Suarez d. 40. f. 5. n. 5. & 6. Filiucius t. 19. c. 2. n. 45. Tol. l. 1. c. 57. Coninck d. 18. d. 2. n. 21. Bonacina p. 5. n. 2. & alii. Quod Suarez n. 6. extendit quando sunt duæ opiniones probabiles, licet minus probabilis sit illa, quæ negat contrahi irregularitatem. Unde existimo cum Sanchez l. 1. sum. c. 1. n. 46. Bonacina n. 5. & aliis, eum qui in dubio de irregularitate ordines suscepit, nullâ scilicet adhibita in inquirendum diligentia, posse, si post adhibitam diligentiam dubium persistat, ordines exercere.

Quid si quis dubitet de irregularitate.

Idem est de dubio facti, excepto dubio commisi homicidii, quo in casu vult jus canonicum significasti, & c. ad Audientiam, eum haberi irregularem quoad cessationem à sacro ministerio.

De dubio commisi homicidii.

ita